

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ
MİLLİ DEPOZİT MƏRKƏZİ**

**Deponentlərin CS/DR sistemindən
istifadə kitabçası**

BAKİ- 2017

“Təsdiq edilmişdir”

Azərbaycan Respublikasının

Milli Depozit Mərkəzinin

İdarə Heyətinin

_____ il tarixli qərarı

(_____ №-li protokol)

Sədr _____ A.Əliyev

Mündəricat

Sistem haqqında.....	2
Sistemə giriş	2
Parolun dəyişilməsi.....	4
Parolun bərpası	5
Depo hesabına baxış	6
Sistemdən çıxış	8

Sistem haqqında

17 fevral 2016-cı il tarixində Azərbaycanın qiymətli kağızlar bazarının bütün infrastruktur institutlarını birləşdirən, beynəlxalq miqyasda tətbiq olunan qabaqcıl texnologiyalara əsaslanan vahid sistem istifadəyə verilmişdir. Yeni vahid sistem funksionallıq, iş prinsipi və ticarət imkanları baxımından tam müasir sistem olmaqla bazar iştirakçalarına təhlükəsiz və yüksək sürətli yeni istiqamətlər yaratmışdır

Sistemə “Azərbaycan Qiymətli Kağızlar Bazarının Vahid Ticarət, Ticarət Sonrası və Nəzarət Sistemi” adı verilmişdir. Qısaca olaraq CETA abreviaturası istifadə olunur (oxunuş qaydası – [SETA], abreviaturanın açılışı – “Centralised Exchange Trading in Azerbaijan”, azərbaycanca – “Azərbaycan Mərkəzləşmiş Birja Ticarət Sistemi”)

CS/DR sistemi CETA-nin bir hissəsidir. Clearing–Settlement and Depository–Registrar azərbaycanca Klirinq–Hesablaşma və Depozitar–Reyestraxlayıcı mənasına gəlir

Sistemdən istifadə zamanı yaranan problemlərə və suallara görə Milli Depozit Mərkəzinin (bundan sonra – MDM) texniki dəstək qrupuna support@mdm.gov.az ünvanına elektron məktub göndərməklə və ya 488-08-40 telefonuna zəng etməklə müraciət edilə bilər

Sistemə giriş

Deponent (bundan sonra – İstifadəçi) sistemdən istifadə etmək üçün ilk öncə MDM-ə müraciət edərək istifadəçi adı və parolu əldə etməli və ya istifadə edəcək Asan İmza məlumatlarını MDM-ə təqdim etməlidir

1. Sistemə girişi etmək üçün istifadəçi veb brauzer proqram təminatının (təvsiyə edilən – Google Chrome proqram təminatının son versiyası) ünvan sətrinə <https://csdr.cmis.az:9080/index> daxil edir və aşağıdakı pəncərə açılır (Şəkil 1):

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ
MİLLİ DEPOZİT MƏRKƏZİ**

CSDR autentikasiya Asan İmza

İstifadəçi adı

Parol

Daxil ol

[Parolumu unutmuşam](#)

Şəkil 1

Qeyd: istifadəçi kitabçasında bu və bundan sonrakı şəkillərdə istifadə olunan bütün məlumatlar nümunə xarakterlidir

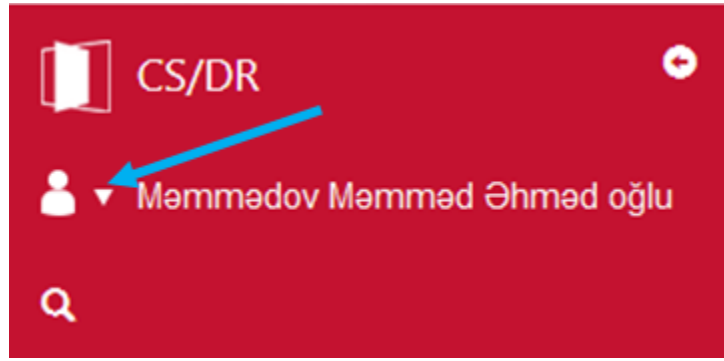
2. Əgər istifadəçi adı və parolu MDM-dən əldə edibsə, o zaman istifadəçi adı və parol yerinə əldə etdiyi məlumatları uyğun olaraq yazır. İstifadəçi sistemə “Asan imza” ilə daxil olacaqsa, o zaman “*Asan İmza*” hissəsinə daxil olaraq “Asan İmza” mərkəzindən verilən məlumatları daxil edəcək

Parolun dəyişilməsi

İstifadəçi MDM-dən əldə etdiyi istifadəçi adı və parolu ilə ilk dəfə sistemə daxil olduqda parolu dəyişməlidir. Bundan əlavə, istifadəçi təhlükəsizliyin təmin edilməsi məqsədilə parolu hər 30 gündən bir dəyişməlidir

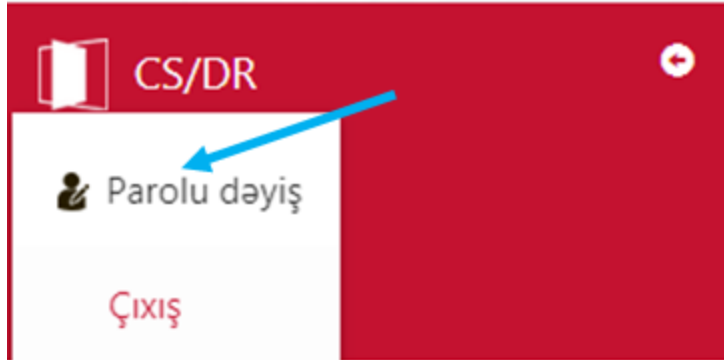
Parolu dəyişmək üçün istifadəçi:

1. Sistemə daxil olandan sonra sol tərəfdə yuxarı hissədə yer alan istifadəçinin adı, soyadının yanındakı balaca ox işarəsinə basmalıdır (şəkil 2)

Şəkil 2

2. Oxa basdıqdan sonra "**Parolu dəyiş**" yazısı çıxacaq (Şəkil 3). İstifadəçi bura daxil olmalıdır

Şəkil 3

3. "**Parolu dəyiş**" hissəsinə daxil olandan sonra istifadəçinin önünə aşağıdakı kimi pəncərə çıxacaq (Şəkil 4)

Parolu dəyiş

Cari parol:

Yeni parol:

Yeni parolu təsdiq et:

Göndər

Şəkil 4

4. İstifadəçi burada cari parol hissəsinə mövcud parolunu *“Yeni parol”* hissəsinə isə yeni parolunu daxil etməlidir. Sonrakı xanaya seçdiyi parolu təkrar daxil etməlidir. İstifadəçinin seçdiyi parolun uzunluğu ən az 8 olmaqla, böyük hərf, kiçik hərf və rəqəmlərdən ibarət olmalıdır.
5. İstifadəçi *“Göndər”* düyməsinə basaraq şifrənin dəyişilməsini təsdiq edir

Parolun bərpası

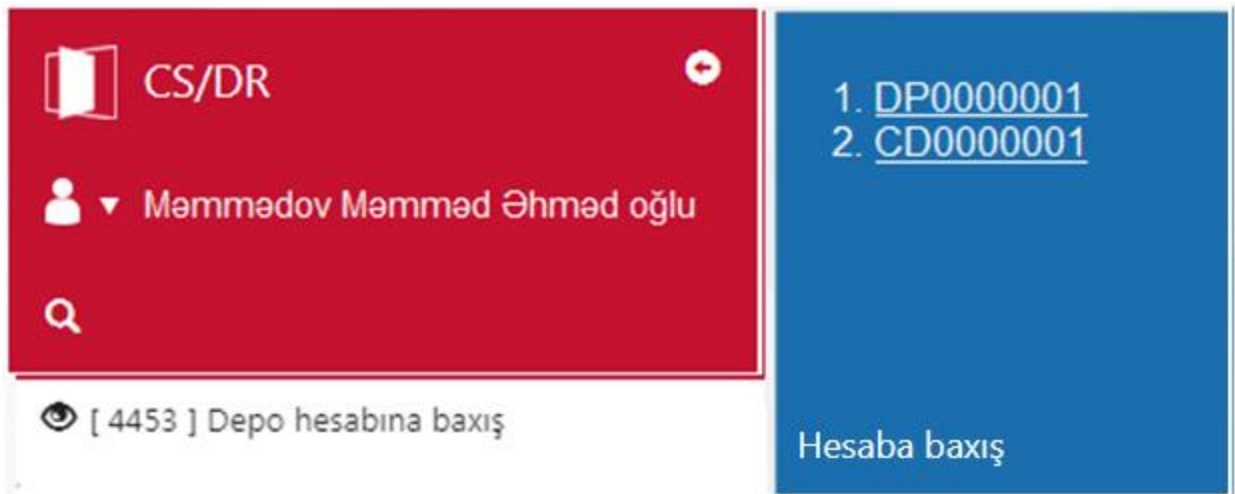
Parol istifadəçi tərəfindən unutulduğu təqdirdə:

1. İstifadəçi sistemə giriş səhifəsində *“Parolumu unutmuşam”* düyməsinə basmalıdır (şəkil 1). Sistem parolun dəyişilməsi üçün linki istifadəçinin qeydiyyat zamanı MDM-ə təqdim etdiyi elektron poçt göndəriləcək.
2. İstifadəçi həmin linkə daxil olaraq yeni parolunu Sistemə tanıtmalıdır

Depo hesabına baxış

Depo hesabları CSDR sistemində deponentlərin mülkiyyətçisi olduğu qiymətli kağızlarının saxlanması üçün istifadə olunan hesabdır. MDM-də və MDM-in üzvü olan investisiya şirkətlərinin hər birində Deponentin yalnız bir depo hesabı ola bilər. CSDR sistemində MDM-də olan depo hesabı DP ilə, investisiya şirkətlərində olan depo hesabı isə CD hərf birləşmələri ilə başlayır. Deponentlər aşağıda göstərilən qaydada depo hesabına (larına) baxa bilər:

1. Deponent mülkiyyətində olan qiymətli kağızları görmək üçün istifadəçi interfeysinin sol hissəsində yer alan **“Depo hesabına baxış”** pəncərəsinə daxil olmalıdır (Şəkil 5).

Şəkil 5

2. Deponent Şəkil 6 -da A hissəsinə göstərilən yerdən istədiyi Depo hesabına baxa bilər. Depo hesabını dəyişəndən sonra məlumatların yenilənməsi üçün e-lə həmin pəncərədə B-də göstərilən düyməyə basmalıdır.

Emitent		Qiymətli Kağız				Mülkiyyətində olan Kağızların sayı	Öhdəliklərlə yüklənmiş
Adı	Hüquqi ünvanı	ISIN Nömrəsi	Buraxılış forması və növü	Nominal Dəyəri	Ümumi Məbləği	Xidmət statusu	

Şəkil 6

3. İstifadəçi istəyərsə Depo hesabı məlumatlarını excelə köçürə bilər. Bunun üçün Şəkil 6 da işarələnən C düyməsindən istifadə etməlidir.

Bundan əlavə, istifadəçi depo hesabına baxmaq üçün sistemə daxil olan kimi qarşısına çıxan **“Hesaba baxış”** lövhəsindən istifadə edə bilər (Şəkil 5). Bunun üçün o, lövhədə sıralanan hesablarından birinin üzərində dayanmaqla bələdçinin sol düyməsini basmalıdır.

Depo hesabına baxış pəncərəsi 4 hissədən ibarətdir:

1. Emitent

Bu hissədə istifadəçi qiymətli kağızının emitenti haqqında məlumatları– Adını, hüquqi ünvanını əldə edə bilər.

2. Qiymətli kağız

Bu hissədə deponent mülkiyyətində olan qiymətli kağız haqqında ümumi məlumatları əldə edə bilər. Bu məlumatlara ISIN nömrəsi, kağızın buraxılış forması və növü, nominal dəyəri, ümumi məbləği və xidmət statusu daxildir.

3. Mülkiyyətində olan

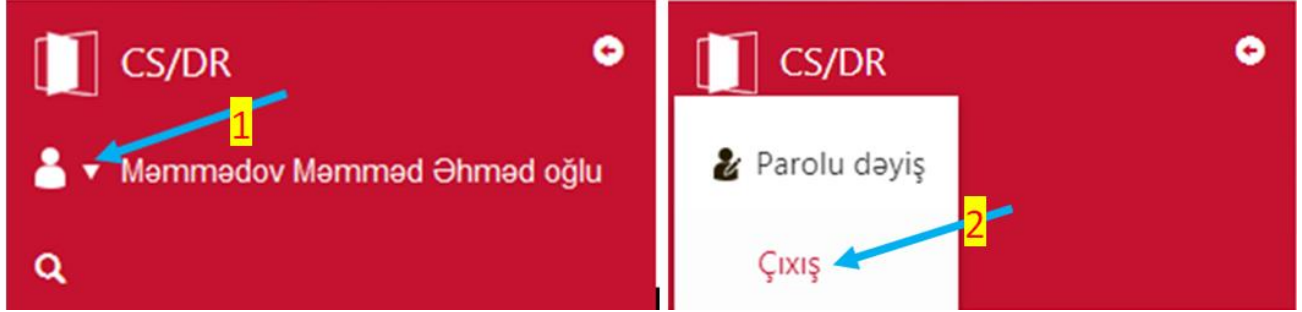
Bu hissədə deponentin mülkiyyətində olan qiymətli kağızların sayı barədə məlumat əks olunur.

4. Öhdəliklərlə yüklənmiş

Deponentin öhdəliklərlə yüklənmiş qiymətli kağızlarının sayı barədə məlumat göstərilir.

Sistemdən çıxış

İstifadəçi işlərini yekunlaşdırdandan sonra məlumatlarının təhükəsizliyi baxımından sistemdən çıxış etməlidir. Bunun üçün istifadəçi aşağıda göstərilən (Şəkil 7) çıxış düyməsindən istifadə etməlidir

Şəkil7